

Inspectie van het Onderwijs
*Ministerie van Onderwijs, Cultuur en
Wetenschap*

TOEZICHT OP DE TAAKUITVOERING VAN TOEZICHT EN HANDHAVING DOOR DE GEMEENTE

HEERHUGOWAARD

Plaats : Heerhugowaard
Gemeentenummer : 398
Onderzoeksnummer : 293288
Datum onderzoek : juli – september 2017
Datum vaststelling : 2 november 2017

INHOUDSOPGAVE

SAMENVATTING.....	3
1. INLEIDING.....	4
2. BEVINDINGEN.....	5
3. OORDEEL.....	8
4. ZIENSWIJZE GEMEENTE.....	9

SAMENVATTING

De gemeente Heerhugowaard is door de Inspectie van het Onderwijs opnieuw onderzocht omdat op 27 juni 2016 de B status is toegekend aan de gemeente. Er is vervolgens een verbetertraject met de gemeente afgesproken. De B status is toegekend omdat er tekortkomingen waren op:

- Het wettelijk criterium handhavend optreden

Na afloop van het verbetertraject heeft de inspectie de actuele taakuitvoering door de gemeente getoetst in een nader onderzoek. Dit heeft plaatsgevonden in de periode juni 2017 tot en met september 2017.

De inspectie komt tot het volgende oordeel:

De gemeente Heerhugowaard voldoet aan de uitvoering van de wettelijke eisen op het gebied van toezicht en handhaving kinderopvang en peuterspeelzalen.

De gemeente Heerhugowaard ontvangt daarom van de inspectie een A status (basis arrangement).

Voor een onderbouwing van dit oordeel verwijs ik u naar hoofdstuk 2 en 3 van dit rapport. In hoofdstuk 2 zijn de onderzoeksbevindingen beschreven. Hoofdstuk 3 geeft inzicht in de weging door de inspectie van de bevindingen. Indien de gemeente gebruik heeft gemaakt van de mogelijkheid een zienswijze in te dienen, is dit opgenomen in hoofdstuk 4.

1 INLEIDING

Voor u ligt het rapport over de uitvoering van de wettelijke taken op het gebied van toezicht en handhaving kinderopvang en peuterspeelzalen door de gemeente Heerhugowaard.

Dit rapport is opgesteld door de Inspectie van het Onderwijs vanuit haar opdracht van de minister van Sociale Zaken en Werkgelegenheid om de uitvoering van de wettelijke taken met betrekking tot de kinderopvang en peuterspeelzalen door gemeenten te beoordelen.

In het Toezichtkader en Waarderingskader heeft de inspectie vastgelegd hoe zij te werk gaat en hoe zij tot haar oordeel komt. Op 1 oktober 2014 zijn beide kaders gepubliceerd op de website van de Inspectie van het Onderwijs¹ (www.onderwijsinspectie.nl) en die van de Staatscourant.

Dit rapport geeft inzicht in de wettelijke taakuitvoering van de gemeente Heerhugowaard. Het rapport dient als weergave van het onderzoek door de inspectie na afronding van het verbetertraject dat de gemeente heeft uitgevoerd. De inspectie beoordeelt alleen of een gemeente aan de wettelijke minimumeisen voldoet.

Onderzoeksopzet

Op 27 juni 2016 heeft de gemeente Heerhugowaard een B status toegekend gekregen. De tekortkomingen op grond waarvan deze status is gegeven, zijn:

- Het wettelijk criterium handhavend optreden

De gemeente heeft een verbeterplan opgesteld na toekenning van de B status. De inspectie heeft bij haar nader onderzoek de uitvoering van het verbeterplan betrokken.

In het onderzoek neemt de inspectie de Code Interbestuurlijke Verhoudingen en de Wet Revitalisering Generiek Toezicht in acht. De inspectie vertrouwt erop dat een gemeente haar taken goed uitvoert. In haar streven naar zo min mogelijk regeldruk wordt een gemeente tijdens een nader onderzoek alleen dan om nadere verantwoordingsinformatie gevraagd, wanneer de inspectie signalen heeft dat de taak onvoldoende wordt uitgevoerd. Zijn er geen signalen dan beperkt het onderzoek van de inspectie zich tot de uitspraken van de gemeente. Hierbij gaat zij ervan uit dat de gemeentelijke contactpersoon de vragen van de inspectie naar eerlijkheid beantwoordt. Om dit onderzoek uit te kunnen voeren is gebruik gemaakt van de door de gemeente geleverde documenten, informatie uit GIR handhaven en informatie uit de gevoerde gesprekken met de gemeentelijke contactpersoon.

Uitkomst van dit onderzoek is een oordeel met bijbehorende status. De beoordeling van de inspectie is een momentopname. Toezicht houden en handhaven zijn dynamische processen, die onderhevig zijn aan allerlei invloeden zoals wijzigingen in wet- en regelgeving.

---

¹ www.onderwijsinspectie.nl/onderwerpen/toezichtkaders/inhoud/toezichtkaders-kinderopvang

2 BEVINDINGEN

Toezichthistorie

De gemeente heeft op 27 juni 2016 een B status ontvangen van de inspectie.

Algemene bevindingen

De bevindingen in dit hoofdstuk zijn gebaseerd op de door de gemeente geleverde documenten over de periode 2016 en 2017, informatie uit GIR handhaven en informatie uit de gevoerde gesprekken met de gemeentelijke contactpersoon.

In 2015 was in totaal 0,4 fte beschikbaar voor de werkzaamheden kinderopvang, zowel voor handhaving als voor de GIR-werkzaamheden. In oktober 2015 heeft de GGD een brief aan de wethouder gestuurd met het signaal dat er te weinig werd gehandhaafd. Vanaf dat moment is het roer radicaal omgegaan. Er was toen één juridisch medewerker actief op handhaving van het dossier Kinderopvang. Sinds 2016 zijn er drie juristen die de handhavingstaken voor kinderopvang uitvoeren. Zij zijn allemaal gemachtigd voor de GIR en geautoriseerd voor het LRKP. Een administratief medewerker zorgt voor registraties in het LRKP en de GIR, het verwerken van in- en uitgaande stukken en het bijhouden van termijnen.

Bevindingen LRKP

De inspectie beoordeelt de uitvoering van het LRKP als 'op orde', indien de in het register opgenomen gegevens juist, volledig en actueel zijn verwerkt.

In het rapport van 27 juni 2016, heeft de inspectie afwijkingen op dit criterium geconstateerd. De gemeente heeft toen meteen actie ondernomen om te voorkomen dat deze situatie opnieuw zou ontstaan. De oorzaak lag grotendeels in te weinig beschikbare bezetting voor deze taak. Dit gaf de inspectie toen geen aanleiding dit nader te onderzoeken. Tijdens het huidige onderzoek heeft de inspectie gezien dat in het LRKP een aantal handhavingsbesluiten niet is opgenomen. De gemeente heeft dit inmiddels opgepakt. De instructie publiceren van DUO is inmiddels aan het huidige beleid toegevoegd.

Bevindingen tijdig behandelen aanvragen tot registratie

De inspectie beoordeelt de tijdigheid van de nieuwe aanvragen als 'op orde', indien alle nieuwe aanvragen binnen de wettelijke termijn van tien weken in behandeling worden genomen en in het LRKP worden geregistreerd.

Tijdens het opstellen van het Jaarverslag over 2016 heeft de contactpersoon van de gemeente gezien dat er bij één locatie de aanvraag niet tijdig is behandeld. Dat is ook aangegeven in de toelichting bij het jaarverslag. Voor deze locatie is echter wel een opschorting in gang gezet en daarmee is de afhandeling uiteindelijk toch tijdig afgerond.

Bevindingen uitvoering van de verplichte jaarlijkse onderzoeken

De inspectie beoordeelt de gemeentelijke uitvoering op het criterium uitvoering van de onderzoeken als 'op orde', indien alle onderzoeken voor registratie, onderzoeken drie maanden na registratie, alle verplichte jaarlijkse onderzoeken (inclusief de vve basisvoorwaarden) en minimaal vijf procent van de VGO 's (gastoudervoorzieningen) zijn uitgevoerd.

Bij de toekenning van de B status is geconstateerd dat dit criterium op orde was. Uit het jaarverslag over 2016 blijkt dat de gemeente aan de 100%-norm heeft voldaan. Dat wil zeggen dat alle verplichte jaarlijkse onderzoeken zijn uitgevoerd. De contactpersoon verklaart dat de vooruitzichten voor 2017 positief zijn. De omvorming van de peuterspeelzalen is in september gestart. De contactpersoon verwacht dat dit tijdig is afgerond.

Bevindingen Handhaving

De inspectie beoordeelt de handhaving als 'op orde' indien de inspectierapporten met handhavingsadviezen conform het eigen handhavingsbeleid. Daarnaast wordt gekeken naar de voortvarendheid van de handhaving.

- *Door actief gebruik te maken van handhavingsbeleid waarborgt de gemeente rechtsgelijkheid, transparantie en uniformiteit. Het ligt voor de hand dat handhavingsadviezen conform het eigen handhavingsbeleid uitgevoerd worden. Indien in incidentele gevallen van het handhavingsbeleid afgeweken wordt is het zaak dat dit beargumenteerd wordt gedaan.*
- *Bij uitgaande handhavingsbrieven is het van belang dat alle geconstateerde tekortkomingen benoemd worden met daarbij de verschillende hersteltermijnen.*
- *Na het verlopen van elke hersteltermijn is het zaak dat een herinspectie/ incidenteel onderzoek (of op locatie of een dossieronderzoek) wordt uitgevoerd om te onderzoeken of de tekortkoming is opgelost.*
- *Tot slot is het belangrijk dat de gemeente zich maximaal inspant om het doel van het handhavend optreden door de gemeente te realiseren, namelijk zorgen dat tekortkomingen in de kwaliteit zo snel mogelijk opgeheven worden (conform het gemeentelijk beleid). Dus indien nodig is het zaak dat de gemeente andere instrumenten inzet (escalatie) voor het bereiken van het uiteindelijke doel.*

Bij de toekenning van de B status in 2016 is geconstateerd dat dit criterium niet op orde was.

Het sturen van handhavingsbrieven gebeurde niet conform het eerder vastgesteld model van de VNG, de termijnen uit het vastgestelde handhavingsbeleid werden niet gevolgd, er werden geen duidelijke hersteltermijnen opgenoemd voor het oplossen van de geconstateerde tekortkomingen. Uit het onderzoek bleek verder dat de gemeente de recidive onvoldoende in de gaten hield.

De gemeente heeft vervolgens een verbeterplan opgesteld en heeft haar werkwijze rond deze taakuitvoering veranderd. De gemeente heeft beleid vastgesteld (Kadernota) waarbij gebruik wordt gemaakt van het VNG afwegingsmodel. Er zijn drie juristen betrokken bij de handhaving van kinderopvang en het nieuwe beleid wordt nu gevolgd

Elk van deze juristen pakt zaken voor kinderopvang op. Alle drie weten dus van de werkwijze en zijn geregeld betrokken bij een zaak. De verdeling werkt nu goed, iedereen weet wat te doen en met deze verdeling is de capaciteit ook geen probleem.

In opvolging van de mededeling van de GGD heeft de gemeente in december 2015 de houders die locaties hadden met tekortkomingen, en die volgens de GGD een oranje of rood risicoprofiel hadden, een last onder dwangsom opgelegd. Daarmee heeft de gemeente aangekondigd dat de houders de tekortkomingen op orde moesten brengen en zou bij een volgende constatering van tekortkomingen bij

deze houder een invordering volgen. De houders hebben hier geen bezwaar tegen aangetekend en hebben de opvolgende invorderingen gewoon betaald. De locaties zijn vervolgens verschoven naar een groen en geel risicoprofiel, hetgeen ook de bedoeling van de gemeente is geweest.

De gemeente maakt gebruik van het systeem Gemeenschappelijk Inspectieruimte (GIR). Het systeem is bijgewerkt.

Uit de geleverde documenten en informatie uit de gevoerde gesprekken met de gemeentelijk contactpersoon, blijkt dat de gemeente de uitvoering van dit criterium nu op orde heeft.

3 OORDEEL

De beoordeling is uitgevoerd op basis van de actuele stand van zaken in de gemeente Heerhugowaard. De gemeente Heerhugowaard ontvangt van de inspectie een A status (basis-arrangement). Dit wil zeggen dat de gemeente de uitvoering van haar toezicht- en handhavingstaak voor kinderopvang en peuterspeelzalen op orde heeft.

Onderbouwing van het oordeel

Hieronder wordt per criterium de onderbouwing van het oordeel aangegeven.

Landelijke Register kinderopvang en peuterspeelzalen

Alle wijzigingen in het register zijn juist, volledig en actueel verwerkt. De publicatie van de handhavingsbesluiten is ook opgepakt.

Tijdigheid nieuwe aanvragen

Alle aanvragen in 2016 en voor zover relevant in 2017 tijdig afgehandeld, binnen de tien weken termijn, en al dan niet geregistreerd in het LRKP.

Verplichte jaarlijkse onderzoeken

Alle jaarlijks verplichte onderzoeken zijn uitgevoerd in 2016. De planning voor 2017 verloopt goed.

Handhaving

Na afronding van het verbetertraject concludeert de inspectie dat de gemeente actief en met regelmaat voortvarend volgens het eigen beleidsplan handhaaft. De inspectierapporten met handhavingsadviezen zijn binnen een redelijke termijn conform het handhavingsbeleid opgepakt.

De inspectie komt op basis van haar weging van alle bevindingen tot het oordeel dat de gemeente Heerhugowaard de uitvoering van haar toezicht- en handhavingstaak voldoende op orde heeft.

4 ZIENSWIJZE

De gemeente Heerhugowaard heeft aangegeven geen gebruik te willen maken van het indienen van een zienswijze op het rapport

"De Inspectie van het Onderwijs houdt ook toezicht op de kwaliteit van de voor- en vroegschoolse educatie (vve) in alle Nederlandse gemeenten die middelen ontvangen voor onderwijsachterstandenbeleid. Na de vve-bestandsopname is overgeschakeld op signaalgestuurd toezicht. De inspectie beoordeelt de kwaliteit van vve in een gemeente als daar aanleiding toe is, bijvoorbeeld bij signalen. Op de website van de inspectie vindt u een overzicht van de rapporten per gemeente en de rapporten op locatieniveau. Voor meer informatie hierover zie www.onderwijsinspectie.nl/onderwijssectoren/voor-en-vroegschoolse-educatie."